

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI“

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Obsah

1.	<i>Identifikační údaje</i>	3
2.	<i>Charakteristika ŠVP</i>	4
2.1.	<i>Cíle ŠVP školní družiny</i>	4
2.2.	<i>Formy vzdělávání ve ŠD</i>	5
2.3.	<i>Klíčové kompetence</i>	6
2.4.	<i>Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané</i>	7
2.5.	<i>Délka a časový plán vzdělávání</i>	7
2.5.1.	<i>Provoz školní družiny</i>	8
3.	<i>Charakteristika školní družiny</i>	9
3.1.	<i>Charakteristika žáků</i>	9
3.1.1.	<i>Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání</i>	9
3.1.2.	<i>Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	10
3.2.	<i>Materiální podmínky</i>	10
3.3.	<i>Personální podmínky</i>	10
3.4.	<i>Ekonomické podmínky</i>	11
3.5.	<i>Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví</i>	11
3.6.	<i>Spolupráce s rodiči a jinými subjekty</i>	12
4.	<i>Obsah vzdělávacího programu ŠD</i>	13
4.1.	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	15
4.2.	<i>Matematika a její aplikace</i>	17
4.3.	<i>Člověk a jeho svět</i>	18
4.3.1.	<i>Člověk a společnost</i>	18
4.3.2.	<i>Člověk a příroda</i>	19
4.4.	<i>Umění a kultura</i>	22
4.5.	<i>Člověk a zdraví</i>	24
4.6.	<i>Člověk a svět práce</i>	27
5.	<i>Autoevaluace školní družiny</i>	29
5.1.	<i>Vnitřní evaluace</i>	29
5.2.	<i>Vnější evaluace</i>	30

1. Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program

Motivační název: „ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI“ – Školní družina

Předkladatel: Základní škola Bakov nad Jizerou, okres Mladá Boleslav

Adresa ZŠ: Palackého 278, 294 01 Bakov nad Jizerou

Adresa ŠD: Palackého 311, 294 01 Bakov nad Jizerou

Ředitel školy: Mgr. Jan Šilhán

Telefon: 326 781 178 – ZŠ, 326 782 601 - ŠD

**E-mail: silhan@zsbakovnj.cz
info@zs.bakovnj.cz**

Web: www.zs.bakovnj.cz

IZO: 102 326 614 – ZŠ, 113 600 470 - ŠD

Identifikátor: 600 049 051

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 709 94 994

Zařazení do sítě: 18.4. 1996, aktualizace – 1.1. 2003

**Zřizovatel: Město Bakov nad Jizerou
Mírové náměstí 208
294 01 Bakov nad Jizerou
tel. 326 781500
www.bakovnj.cz
e-mail: info@bakovnj.cz**

Pedagogická rada schválila: 30. 08. 2018

Platnost dokumentu od: 01. 09. 2018

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Školská rada seznámena dne: 20. 09. 2018

2. Charakteristika ŠVP

Název ŠVP tedy i ŠD „Škola pro všechny děti“ vyjadřuje základní myšlenku programu – otevřenost školy všem dětem. Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Dbá na jeho všestranný rozvoj duševní i fyzický.

Vychovatelka žáka zapojuje ke spolupráci a vede je k vnímání a citovému prožívání bezprostředních zážitků z navozených situací ve školní družině.

Nezbytnou částí školního vzdělávacího programu je i upevňování výstupů – tj. vědomosti, schopnosti, dovednosti i postoje žáků.

Vlastní školní vzdělávací program zájmového vzdělávání školní družiny je důležitou složkou řízení a plánování činností vedoucích k naplňování cílů zájmového vzdělávání a podpoře rozvoje osobnosti účastníků a jejich sociálních dovedností.

Přispívá k cílenému ovlivňování volného času dítěte ve ŠD, omezí nahodilost a stereotypnost ve volbě námětů a zajistí širší návaznost na školní výuku.

Zájmové vzdělávání, které provádí školní družina, probíhá především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím a získávanou vlastní zkušeností.

Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti, částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat.

Činnosti jsou převážně řízené – účastníci si vybírají z nabízených činností.

2.1. Cíle ŠVP školní družiny

- Vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci.
- Nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům
- Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času
- Učit se komunikovat, spolupracovat a respektovat se.
- Zvládnout jednoduché pohybové aktivity
- Zvládnout hygienické návyky a stolování
- Utvářet kladný vztah k přírodě
- Získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně
- Dodržovat kázeň a pravidla ŠD (řád, režim dne)
- Dbát na ochranu, bezpečnost a zdraví svého i spolužáků
- Umožňovat přípravu na vyučování

2.2. Formy vzdělávání ve ŠD

Pravidelná činnost - je dána týdenní skladbou zaměstnání a zahrnuje organizované aktivity zájmového nebo tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce v ŠD jsou významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností – *Den otevřených dveří, vánoční besídka, jarmarky, besedy, návštěva knihovny, soutěže, výlety.*

Všechny tyto akce jsou zahrnuty v plánu ŠD.

Nabídka spontánních aktivit je průběžná – klidová činnost po obědě, při pobytu venku, po organizované části následuje ve vymezeném prostoru možnost spontánních her, spontánní činnosti ranních a koncových družin.

Vychovatelky při těchto činnostech zajistí bezpečnost, ale také navazování, podněcování, popř. motivování některých vlastních aktivit dětí.

Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti - obsahují klidové činnosti po obědě, ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnost), který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Příprava na vyučování – zahrnuje didaktické hry (vypracované soubory), tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které žáci získali ve škole.

Požadavky pro volný čas účastníků:

1. *požadavek pedagogického ovlivňování volného času* – nabídnout nové dostatečně atraktivní činnosti
2. *požadavek dobrovolnosti* – všechny činnosti by měly být přiměřené věku účastníků a jejich momentálního stavu, účastníci by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace
3. *požadavek zajímavosti a zájmovosti* – činnosti by měly být pro účastníky atraktivní, využívat jiné postupy a náměty než ty, které znají ze školy
4. *požadavek aktivity* – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny účastníky, aby se podílely na tvorbě týdenních plánů, na přípravě činnosti, realizaci a hodnocení.
5. *požadavek citlivosti a citovosti* – všechny činnosti by měly přinášet účastníkům kladné emoce a to nejen z činnosti samé a následného ocenění – pochvaly, radost
6. *požadavek seberealizace* – neboť činností účastník nachází a objevuje sebe sama, zvlášť je-li kladně hodnoceno a prostřednictvím činností v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty

2.3. Klíčové kompetence

Činnosti ve školní družině podporují rozvoj klíčových kompetencí účastníků.

Kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- umí zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale také vědomě
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací
- při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně vymýšlí nová řešení
- započaté činnosti dokončuje

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpoznává vhodné a nevhodné
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- ve skupině spolupracuje
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

Občanské kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům přistupuje odpovědně s ohledem na zdraví

Kompetence pracovní

- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- umí říci nechci nevhodným nabídkám na využití volného času

2.4. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané

Při vzdělávání těchto žáků se řídíme Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Dle této vyhlášky je nově stanovena možnost poskytovat PO (podpůrná opatření) také ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka - školní družiny, školní kluby atd.

Vychovatelky budou při zájmovém vzdělávání vycházet z plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu a úzce spolupracovat s třídními učiteli a asistenty pedagoga.

2.5. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu trvání školního roku. V době řádných prázdnin není školní družina v provozu.

Časový plán je operativní, reaguje na možné změny podmínek a umožňuje přesouvat témata během celé docházky žáků do ŠD. Časový plán je součástí ročního plánu školní družiny.

Při práci s různými (jednotlivými) náměty, počítáme s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajícími z pravidelné skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi.

- Měsíční – vychází z celoročního plánu: Motto – Já to dokážu
- Týdenní – rozpracovává podrobněji plán měsíční a zároveň reaguje na aktuální dění

Principy tvorby časového plánu

1. průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu
2. řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
3. příležitostné akce vybrané k určitému tématu

V ŠD můžeme plánovat činnosti ve třech možných úrovních:

- průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu
- řízená, organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu (celodružinové akce, nebo takové, které jsou určeny širší veřejnosti – DPS, výstavy apod.).

Je samozřejmé, že některé celky nemohou postihnout všechny tři úrovně, ale jen některou z nich. Zvláštní důraz klademe na navozování situací, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

2.5.1. Provoz školní družiny

6,00 - 7,30

- Příchod dětí, hry
- Individuální hry
- Poslech TV, CD a odpočinek
- Volné hry, relaxační hry
- Hygiena

7,30 – 8,00

- Přesun do budovy ZŠ 1. stupně, převlékání dětí, odchod do tříd

11,35 – 12,35

- ZŠ – oběd, relaxace, hygiena
- příchod dětí do pracovny ŠD
- odpočinková činnost: jazyková výchova – hádanky, rozpočítadla, pranostiky, básničky, lidové hádanky

12,35

- odchod některých žáků na kroužky do budovy školy

12,35 – 13,00

- přesun do ŠD
- hygiena

13,00 – 14,00

- řízené činnosti – výchovy – výtvarné, pracovní, hudební
- vycházky, hřiště, turistika

14,00 – 15,00

- zájmové činnosti – soutěže
- pobyt na zahradě

15,00 – 15,30

- příprava na vyučování, rekreační činnost
- hygiena, svačina

15,30 - 16,00

- individuální hry
- činnost spojená s úpravami a údržbou ŠD
- odchody žáků

V době mimořádných prázdnin je činnost školní družiny zajištěna podle zájmu rodičů a s případným omezením podle pokynů hygienika. V době mimořádného volna (ředitelské) může být školní družina se souhlasem zřizovatele uzavřena. Provoz školní jídelny není zajištěn (viz vyhláška 107/2004 Sb. o školním stravování).

3. Charakteristika školní družiny

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Jejím hlavním úkolem je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Vhodné střídání činností a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní práce, učí děti vhodné zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a zájmy dětí.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní i funkci sociální. Spolupracuje s dalšími subjekty, které nabízejí aktivity mimo vyučování.

Školní družina má čtyři oddělení a 118 žáků. Školní družina je určena pro žáky Základní školy Bakov nad Jizerou.

3.1. Charakteristika žáků

Školní družinu navštěvují žáci z Bakova nad Jizerou a okolních spádových obcí. Přednostně jsou přijímáni žáci prvních, druhých a třetích tříd. V případě volných míst mohou být přijati i žáci z vyšších ročníků 1. stupně. Přijímání účastníků ŠD stanovuje ředitelka školy. Ranní ŠD mohou navštěvovat i nezapsané děti.

3.1.1. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

1. Přihlášku dítěte na příští školní rok a řádně vyplněný zápisní lístek odevzdat nejpozději do 15.6. probíhajícího školního roku.
2. Rodiče za žáka předem uhradí úplatu za školní družinu a to ve dvou splátkách: 1. období za září – leden do 15. 9. daného roku a 2. období za únor – červen do 15. 1. daného roku.
3. Dítě bude pravidelně docházet do školní družiny.
4. Žák navštěvuje 1. až 3. ročník základní školy.
5. V případě, že zájem o ŠD převyšuje kapacitu 118 žáků ŠD, mají při přijímání přednost žáci 1. ročníku, dále 2. ročníku. V případě dalších volných míst budou přijati žáci z 3. ročníku, případně mohou být přijati i žáci z vyšších ročníků 1. stupně.
6. Nepřijatý žák může navštěvovat ranní školní družinu, dále sem mohou docházet dojíždějící žáci, kteří do družiny nechodí, a to i z vyšších ročníků.
7. Žák respektuje pravidla slušného chování, školní řád a vnitřní řád školní družiny ve všech bodech.
8. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí žáka do školní družiny není správním řízením, proto se proti rozhodnutí ředitele školy nelze odvolat. Přijetí žáka do družiny je tedy nenárokové.
9. O ukončení vzdělávání ve školní družině může požádat písemně zákonný zástupce dítěte, nebo o něm rozhodne ředitelka školy z důvodu porušování vnitřního řádu školní družiny nebo školního řádu školy.
10. Doklad o ukončování vzdělávání ve ŠD se nevydává.

3.1.2. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Do školní družiny mohou docházet i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, bude jim podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Usilujeme o to, aby znevýhodnění těchto žáků bylo v rámci kolektivu minimální. Žáky především pozitivně motivujeme, začleňujeme je do běžného kolektivu, individuálním tempem rozvíjíme jejich schopnosti, úzce spolupracujeme s rodiči a školou.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

3.2. Materiální podmínky

Školní družina je umístěna ve vile čp. 311 v Palackého ulici mimo školní budovy, vzdálené cca 200 m od školy.

Každé oddělení má svoji vlastní pracovnu a hernu. Pracovny jsou vybaveny účelným nábytkem. Dětské stolky a židličky odpovídají věku a velikosti dětí. Hery jsou určeny všestranným hrám a činnostem dětí v rozvoji jejich osobnosti. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky je průběžně podle možností doplňováno a obnovováno. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Družina je vybavena audiovizuální technikou – televize, video, DVD, rádia s CD přehrávačem, kopírovací stroj, který je využíván k přípravě na vyučování a pracovní činnosti dětí.

K odkládání oděvů a obuvi jsou k dispozici dvě šatny umístěné v přízemí budovy. Vychovatelky mají svoji šatnu ve sborovně v ŠD.

Sociální zařízení ŠD odpovídá plně hygienickým normám, je umístěno v přízemí a 1. patře budovy.

Školní družina má k dispozici zahradu za vilou čp. 311, v níž je družina umístěna.

3.3. Personální podmínky

Ve školní družině pracují čtyři plně kvalifikované vychovatelky.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků dle jejich psychosomatického vývoje, proto klademe velký důraz na další vzdělávání, vychovatelky se pravidelně účastí školení určených pro ŠD.

3.4. Ekonomické podmínky

Za pobyt dětí ve ŠD je vybírán poplatek. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu 100 Kč za měsíc. Úplata se hradí na školní rok ve dvou splátkách. První část 500 Kč na 1. pololetí se vybírá hotově do 15. září, druhou část 500 Kč na 2. pololetí platí rodiče vychovatelce do 15. února. Žáci, kteří navštěvují ŠD tři a méně dní mají úplatu sníženu na 300,- Kč. V individuálních případech lze úplatu hradit měsíčně.

Úplata může být také snížena nebo prominuta žákovi, který je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek.

3.5. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Ve školní družině seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví. Seznamujeme je s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost a eliminují možnost vzniku úrazu. Tím také rozvíjíme výchovu ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťujeme:

- dobré podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny
- optimální psychosomatické podmínky
- pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení BOZ jako ve školním řádu
- žáci odcházejí ze školní družiny dle zápisních lístků v doprovodu určené osoby nebo sami
- zákonní zástupci si vyzvednou žáky prostřednictvím telefonu u hlavních dveří, na své děti čekají v šatně
- veškerý kontakt se zákonnými zástupci se provádí písemnou formou nebo ústně, ne telefonicky

Hygienické a bezpečné působení ŠD naplňujeme především:

- vhodnou strukturou režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodným pitným režimem, dle potřeb žáků
- zdravým prostředím ŠD
- ochranou žáků před úrazy
- pravidelnou kontrolou všech prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupností prostředků první pomoci, dostupností kontaktů na lékaře (telefonní čísla v sešitě u telefonu)

Optimální psychosociální podmínky vytváříme:

- klidným prostředím s příznivým sociálním klimatem
- tolerancí
- úctou
- partnerstvím
- uznáním
- empatií
- sounáležitostí s oddělením ŠD a školy
- respektováním potřeb jedince a jeho osobních problémů
- zařazování činností vycházejících ze zájmů žáků
- z motivace s ohledem na věkovou přiměřenost
- včasnou ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy

- včasnou informovaností žáků i jejich rodičů o činnostech ŠD
- budování kamarádského prostředí na principech svobody, spravedlnosti, odpovědnosti a spolupráce.

3.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce družiny s rodiči je na velmi dobré úrovni. Školní družina je rodičům vždy otevřena a rodiče mohou po dohodě s vychovatelkou shlédnout jednotlivé činnosti dětí. S rodiči jednájí vychovatelky ohleduplně, taktně a diskrétně.

Úzkou spoluprací má družina s mateřskou školou (dny otevřených dveří, výroba dárků pro děti) a základní uměleckou školou (pomoc při výzdobě – přehrávky, koncerty).

Pravidelně spolupracujeme i se zřizovatelem (veřejná vystoupení ve městě a v DPS). Dále spolupracujeme s městskou knihovnou (výzdoba knihovny, besedy o knížkách), s městskou policií (besedy pro žáky), se zubní dentistkou (správné čištění zubů), se Sborem dobrovolných hasičů Bakov nad Jizerou (besedy, sportovní odpoledne, Den dětí, ukázka činnosti a techniky hasičů) a s dalšími sportovními a zájmovými organizacemi ve městě.

O dění ve školní družině informujeme prostřednictvím měsíčníku Bakovsko.

4. Obsah vzdělávacího programu ŠD

Vzdělávací program vychází z konkrétních podmínek naší ŠD.

Program má umožňovat co nejširší možnosti práce se žáky. Nemá být svazující, ale má inspirovat k pestré a námětově bohaté činnosti družiny. Tvořen je pro jeden vzdělávací cyklus. Vychovatelky ŠD by měly mít neustále na paměti, že jejich posláním není jen vyplňovat volný čas žáků jednotlivými vzájemně izolovanými zaměstnáními či dílčími aktivitami, ale že mají vyvíjet činnost cílovou.

Promyšlenou a bohatou nabídkou vzájemně propojených a vhodně na sebe navazujících námětů se jim bude dařit rozvíjet zmiňované kompetence a především výrazně upevňovat kompetenci k naplňování volného času tak, aby žáci uměli postupně trávit i svůj mimoškolní volný čas smysluplně a aktivně a aby dokázali odolat nabídkám od vrstevníků ze sociálně rizikových skupin.

Při strukturování aktivit vzdělávacího programu ŠD vycházíme ze čtyř základních typů učení.

Učit se znát

- získávat vědomosti
- učit se objevovat nové věci
- získávat poznatky, analyzovat je, dávat do souvislostí
- řešit problémy

Učit se jak na to

- získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život
- komunikovat

Učit se žít společně

- rozvíjet porozumění s jinými lidmi
- poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti
- osvojit si pravidla společenského chování
- rozvíjet empatii
- řešit problémy
- pracovat jako člen týmu

Učit se být

- rozvíjet vnitřní kvality jednotlivce, budovat jeho hodnotový systém
- pěstovat zdravý životní styl

V oblastech Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace probíhá formou didaktických her procvičování učiva a tím dochází k upevňování některých výstupů stanovených ŠVP.

MOTTO: JÁ TO DOKÁŽU

1. ŠKOLA A DRUŽINA

Začlenit každé dítě do daného společenství, podpořit v každém pocit jeho nezastupitelnosti.

2. BARVY PODZIMU

Potřeba ochrany přírody, pobytu v ní.

3. ZIMNÍ ČAS

Přijde Mikuláš, čert, anděl; Vánoce se blíží. Rozvíjet v dětech lásku k domovu, ke svým spolužákům, kamarádům a navazovat radostnou atmosféru v předvánočním čase.

4. TĚŠÍME SE NA JARO, KOLEDA

Vzbuzovat v dětech pocit potřeby pobývat v jarní přírodě, ale neničit ji

5. MÁME RÁDY NAŠI ZEM

Vzbuzovat a posilovat vztah dětí k místu, kde žijí a zprostředkovat jim přiměřené znalosti o městě, zemi, ve které žijí.

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Cíl činnosti:

- Seznamovat se s lidovými tradicemi – rozvíjet estetické vnímání a citění při práci s knihou.
- Umožňovat získávání nových zkušeností.
- Zábavné soutěžení.
- Cvičit paměť a postřeh.
- Navazovat na získané vědomosti ze školy a dále je rozšiřovat.
- Zdokonalovat techniku psaní, upevňovat získané znalosti ve čtení.
- Pomocí didaktických her a dramatizací rozvíjet slovní zásobu upevňovat probrané učivo.
- Rozvíjet fantazii a představy.
- Vnímat rytmus a melodii mluveného a psaného slova.
- Přitažlivou formou cvičit postřeh, udržovat důležité informace v paměti, podporovat tvořivé myšlení.
- Pomocí krátkých literárních útvarů kladně působit na emoční vývoj dětí.
- Podporovat aktivní odpočinek, odstraňovat duševní únavu.
- Získávání nových zážitků a zkušeností.
- Rozvíjet slovní zásobu a fantazii dětí.
- Procvičovat učivo.
- Získávání citových zážitků z přírody a dětských her.
- Vést děti k samostatnosti, odstraňovat ostych, vytvářet kolektivní citění (dramatizace – vytvářet delší celky – pásma).
- Rozvoj používání výrazu obličeje při dramatizacích.
- Procvičování učiva formou didaktických her.
- Opakovat vše, co se děti naučily.

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Vycházka s pozorováním
- Vyprávíme si
- Dramatizace pohádek a příběhů
- Didaktická hra
- Psaní – cviky – jemná motorika
- Sluchová diferenciacce
- Pranostika
- Přísloví a pořekadla
- Lidové hádanky
- Jazykolamy
- Cvičení rytmu a melodie jazyka
- Soubor jazykolamů
- Procvičování výslovnosti
- Didaktická hra – vyjmenovat věci spojené se školou
- Pozorování spojené s vycházkou – podzim, zima – sledování počasí, stromů, práce na zahrádce
- Dramatizace příběhů a pohádek – nacvičení s dětmi
- Ukrývání předmětů
- Co předmětu na obrázku chybí

- Hledej obrázek, kde je
- Vystřihování obrázků z dětských časopisů – vždy přidat něco, co tam nepatří
- Prostorové vztahy – zavázané oči
- Sluchová diferenciacce – práce s písmeny
- Umíš dokončit příběh
- Procvičování čtením paměť: Běží liška k Táboru – na každé kartě jedno slovo
- Co chybí – postřeh, logické myšlení (co předmětům na obrázku chybí)
- Jedno slovo dva obrázky (ucho, oko, koruna, zámek, list, noha ...)
- Hra na redaktora – použít časopisy
- Psaní – pracovní listy
  - dnes prší – šikmé čáry
  - mravenci sportují – vodorovné čáry
  - tráva
  - vlasy – od hlavy dolů
  - dláždíme náměstí + / -
- Vyprávíme si o stolování
- Vycházka s pozorováním nádrazí – nová slova

4.2. Matematika a její aplikace

Cíl činností:

- Uplatňovat získané vědomosti.
- Procvičovat běžné sčítání a odečítání a pozorování větší versus menší.

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Didaktické hry
  - matematické
  - spojené s prvoukou
  - orientace v čase – roční období, dny, týdny, měsíce.
  - literární – Sněhurka
- Prvouka – matematika
  - rodina – počet
  - nejmladší – nejstarší
  - největší – nejmenší
  - délka vlasů
  - délka jména
  - co kdo dělá

4.3. Člověk a jeho svět

4.3.1. Člověk a společnost

Cíl činnosti:

- Vytvářet vztah ke společnosti, společenským hodnotám.
- Zdokonalovat samostatnost dětí.
- Rozvíjet slovní zásobu a znalost v oblasti společenského chování.
- Pozorování v přírodě (v lese, zahradě) - ptáci, podzim
- Výchovná beseda
  - kouzelné slovíčko – prosím –děkuji
  - chování
  - stolování
  - hygienické návyky
  - oslovování
  - osobní bezpečí
- Vycházka
  - přecházení vozovky
  - semafor – barvy na semaforu
  - co slyšíš za zvuk
  - jak přejít vozovku
  - detektivní postřeh
- Poznáváme okolí školy.
- Vyprávění
  - Vánoce
  - Velikonoce
- Hádanky pro nevládné odpoledne.
- Poznávání obce, města.
- Dětské hry.

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Vést děti k samostatnosti.
- Chování v jídelně, šatně, na veřejnosti, v divadle, v kině, v dopravních prostředcích.
- Hygienické návyky, stolování.
- Besedy.
- Pozorování v přírodě.
  - Vycházka městem
    - dopravní výchova
    - chování na komunikacích.
  - Poznávání okolí školy.

4.3.2. Člověk a příroda

Cíl činnosti:

- Chování v přírodě.
- Úcta ke zvířatům.
- Procházka v lese.
- Didaktická hra – co patří do lesa.
- Zvířátka se představují.
- Ovoce a zelenina na podzim.
- Vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě.
- Vycházka do polí.
- Hádanky o zvířátkách.
- Malba a kresba v přírodě.
- Literární výchova:
  - O veliké řepě
  - Budka
  - O Popelce
- Prohlubovat prostorové vnímání a zeměpisnou orientaci.
- Dramatizace pohádek a příběhů se zvířecími hrdiny
  - Červená Karkulka
  - O Budulínkovi
  - Zlatá rybka
  - Zlatovláska
- Předčítání z knížek:
  - Veverka Zrzečka
  - Povídání o pejskovi a kočičce
- Vycházka spojená s pozorováním
  - listnaté stromy
  - jehličnaté stromy
- Pozorování stop ve sněhu.

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Vycházky do přírody.
- Pozorování v přírodě – ptáci, rostliny, stromy
- Vycházka do polí – druhy obilí, polní květiny
- Listnaté stromy.
- Jehličnaté stromy.
- Léčivé byliny.
- Květiny na zahrádce.
- První jarní květiny.
- Stopy ve sněhu.
- Ptáci .
- Houby – druhy – jedlé a jedovaté.
- Nácvik písni o přírodě.
- Vycházky do lesa.
- Sazení květin.
- Setí travičky na Velikonoce – pozorování.
- Krmení ptáčků v zimě - pozorování u krmítka.

- Sušení květin.
- Vycházka s pozorováním okolí.

Člověk a jeho svět		
Cíl: Rozvíjet v dětech lásku k domovu, ke kamarádům a posilovat kladný vztah k místu, kde žijí a zprostředkovat jim znalosti o naší zemi.		
Výstupy	Obsah	Poznámky
Vztahy ke spolužákům, dospělým osobám	oslovování kamarádů oslovování dospělých	rozhovory, vztahy v rodině, trávení volného času, pomoc starším osobám
Vést děti k samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti	důležitá telefonní čísla první pomoc	připomínat významná výročí a historické události
Umět zvládat základní sebeobslužné činnosti		
Poznávat a chránit přírodu	práce s atlasy	vycházky, orientace v místě bydliště, poznávání přírody, chráněná oblast Český ráj
	encyklopediemi - živočichové, rostliny, vlajky, města a jejich znaky	
	chráněná území ČR	
	hrady a zámky	ukázky z literárních děl, dokumenty TV a lidové tradice
	bohatství lesa a luk	
	lidová přísloví a pranostiky	
	Špalíček	
hry pexeso a kvarteto		

4.4. Umění a kultura

Cíl činnosti:

- Vánoce
  - jak slavíme Vánoce doma
  - zvyky, vyprávění, předčítání
  - poučení – svátky, Štěpán
  - zpívání koled ve třídě - u stromku
- Masopust
- slavnosti masopustu Velikonoce
  - ochrana přírody na jaře
  - velikonoční zvyky
  - říkanky
  - koledy
- 2.dubna Mezinárodní den dětské knihy – H.CH.Andersen
- Chování při kulturních akcích
  - návštěva kina, divadla
- Výstavy ve školní družině.
- Dny otevřených dveří ŠD pro MŠ, rodiče a veřejnost.
- Estetický vzhled ŠD a přilehlých prostor.
- Oblékání a chování na veřejnosti.
- Dopravní prostředky .

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Vánoce – besedy, zvyky
- Vánoční koledy – nácvik a zpěv u stromku
- Vánoční stromeček a výzdoba
- Výstava
- Masopust – vyprávění, výroba masek
- Dětský karneval.
- Velikonoce – svátky jara.
- Velikonoční zvyky
- Nácvik básní o jaru
- Velikonoční koledy
- Malování kraslic.
- Hádanky, říkanky.
- Lada – obrázky ročních období
- Besedy o knize – návštěva knihovny
- Návštěvy divadla, kina – chování
- Vystoupení
- Výstavy
- Oblékání

Umění a kultura		
Cíl: Pěstovat estetické cítění, představivost, rozvoj fantazie, zájem o hudbu, smysl pro rytmus a správná výslovnost		
Výstupy	Obsah	Poznámky
Návštěva výstavy	malování	využít různé techniky (koláže, rozpíjení barev, zapouštění, modelování, skládání, kombinované techniky, účast na výtvarných soutěžích)
	kreslení	
Sledování v přírodě	stříhaní	
	kreslení ve třídě a v přírodě	
Dětsí ilustrátoři	ilustrace dětské knihy	
	návštěva knihovny	poslech hudby a mluveného slova, účast na školní akademii
	zpěv	
	poslechové skladby	
	hra na orffovy nástroje	
Rozvíjet správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání	rozpočítadla	
	jazykolamy	
	veršované pohádky	
	hra na tělo	
Vztah k uměleckým dílům	malované písničky	návštěva koncertu, divadla
	četba na pokračování	
	písničky J. Uhlíře a Z. Svěráka	
	taneční kroky	aerobik
	hry	

4.5. Člověk a zdraví

Cíl činností:

- Rozvíjí řečové schopnosti, jazykové dovednosti, komunikace.
- Přípravuje k výuce – čtení, psaní, rozvíjí fantazii a tvořivost.
- Podporovat správné návyky, sebeobsluha žáků.
- Všeobecné otázky k upevňování vědomostí.
- Zuby, zdravé zuby, péče o zuby, jídelníček.
- Čistota
  - výchovná beseda
  - osobní hygiena
  - čistota oděvu
  - o nemocech
- Ohleduplnost k sobě a svému okolí.
- Ubrousku, prostří se – správné stolování
- Oběd v naší školní jídelně.
- Jak předcházet nemocem
  - životospráva
  - denní režim.
- Jarní úklid
  - doma
  - v družině
  - okolí.
- Jarní vycházky.
- Vytvářet vztah k pohybu a sportování.
- Léčivé byliny – dary přírody – jejich využití.
- Upevňovat probranou látku z prvouky
  - roční období, měsíce
  - režim dne
  - chování
  - jednání
  - hygiena.
- Bezpečné chování v silničním provozu

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Sebeobsluha žáků.
- Správné návyky.
- Ochrana zdraví.
- Roční období – oblékání.
- Péče o zuby.
- Chování žáků.
- Hygiena.
- Stolování.
- Čistota.
- Nemoci – ochrana, předcházení.
- Jídelníček.

- Potraviny – uchovávání, zdravé, škodlivé.
- Léčivé byliny.
- Besedy.
- Návštěvy výstavy – Gastroden.
- Správná životospráva.
- Denní režim.
- Pitný režim.
- Výlety.
- Vycházky.
- Sběr léčivých bylin

Člověk a zdraví		
Cíl: Přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování, sportovní chování		
Výstupy	Obsah	Poznámky
Soutěže družstev, jednotlivců	soutěže s obručí míčové hry závodivé hry běh s překážkami jízda na kole soutěž dovednosti na koloběžce kolektivní hry	
Správné přecházení vozovky nebezpečné situace	kopaná, vybíjená přecházení vozovky dopravní značky orientace v okolí školy křižovatky nebezpečné situace turistické značky	
Zdravá výživa a zásady stolování	zdravé potraviny jídelníček, životospráva úprava jídel stolování	
Zvládnutí osobní hygieny	hygienické návyky prevence nemoci vhodnost oblékání vzhledem k počasí	

4.6. Člověk a svět práce

Cíl činnosti:

- Volné hry – tvořivá činnost
  - stavebnice – budovy, lodě, letadla, vznik města.
- Společenská hra – představivost
  - napodobujeme činnosti, které vykonáváme doma
- Upevňování vědomostí
  - Ze dřeva se vyrábí – dítě zvedne ruku nad hlavu, pokud je předmět ze dřeva
- Didaktická hra – slovní zásoba
- Povolání
  - druhy
  - továrny v našem okolí
- Zdravení
  - Dobrý den
  - Nashledanou
  - kouzelná slovíčka.
- Vlastní aktivitou zlepšit výzdobu místností, okolí školy, místa, kde trávíme volný čas

Předpokládané činnosti a poznatky:

- Naučit dítě pracovat, vážit si práce druhých.
- Výtvarná výchova
  - ztvárnit jednotlivé profese
  - dbát o příjemné prostředí ŠD
- Děti – hra – je prací.
- Říkadla, hry, písničky
  - Na kominíka – děti lezou po žebřinách
  - Kolo mlýnský – společně spravit mlýnské kolo
  - Na ševce – hra
  - Na kuchaře – děti chodí v kruhu a drží se za ruce a jedno dítě leží uprostřed a převaluje se z boku na bok. Děti říkají: máme hrnec veliký, vaříme v něm knedlíky. Až ten hrnec upadne, knedlík z něho vypadne. Na poslední slovo dítě uvnitř kruhu vyskočí a vybere svého nástupce.
- Děti se podílejí na výzdobě třídy ŠD
- Práci dítě vždy dokončí při VV, PV, při činnosti si vzájemně pomáhají.
  - Hádanky – určujeme povolání (ke své práci potřebuje – jehlu, nit – švadlena.....), vychovatelka řekne náradí a nástroje a děti hádají při jakém povolání jsou potřebné
- Druhy předmětů – ostré, křehké, pevné
- Bezpečnost – nástroje mohou používat lidé, kteří s nimi umí správně zacházet

Člověk a svět práce		
Cíl: Naučit děti vážit si své práce i práce ostatních		
Výstupy	Obsah	Poznámky
Seznámit děti s různými pracovními technikami	práce s papírem	využití her, dílny, práce ve skupinách, účast v soutěžích, účast na sběrových akcích
	práce s textilem	
	práce s přírodninami	
	práce s modelínou	
	práce s vlnou	
Rozvoj zručnosti, představivosti a fantazie	tvořivé hry se stavebnicemi	Cheva, dřevěné kostky
Hygiena prostředí, sebeobslužné činnosti	zálévání rostlin	dodržování bezpečnosti při práci
	výzdoba tříd, školy, knihovny	
Seznámit se s druhy povolání	didaktické hry	

5. Autoevaluace školní družiny

Evaluační činnost byla a je součástí výchovně vzdělávací činnosti. Nové kurikulární reformy dávají školským zařízením možnost sebehodnotit svoji práci a svoje výsledky.

Evaluaci uskutečňujeme pozorováním, rozhovory, rozborem dokumentace i testováním.

5.1. Vnitřní evaluace

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

- a) *individuální* – každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu, která umožní i jeho případnou úpravu. Hledá nové metody. Individuální evaluační proces a jeho vyhodnocení probíhá průběžně, často neformálně při hodnocení vlastní práce tzv. sebehodnocení
- b) *týmové* - jednou týdně se vychovatelky schází na pravidelných poradách ŠD, kde analyzují a vyhodnocují výsledky výchovně vzdělávacího procesu, přičemž se především zaměřují na individuální rozvoj dětí, stanovují společně postup pro další období.
- c) *vedení školy* – *průběžná kontrola, hospitační činnost, rozbor práce a dosažených výstupů*
- d) Evaluaci též provádí jednotlivé vychovatelky se svými dětmi, probíhá průběžně během celého týdne.

Hodnotící kritéria:

1. podmínky činností – uspořádání, vybavení
2. organizace činnosti
  - zohledňování specifik jednotlivých žáků
  - motivace
  - využití času vyhrazeného pro činnost
  - zajištění bezpečnosti
  - funkčnost závěrečného hodnocení činnosti
  - respektování specifik školní družiny
3. činnosti vychovatelky
  - navozování tvůrčí atmosféry
  - pestrost volných aktivit
  - způsob komunikace
  - jednání se žáky
  - vytváření kamarádského prostředí
  - zvládání režimových momentů – příchody, převlékání, sebeobslužná činnost, hygienické návyky žáků apod.

Dále hodnotíme personální stav ŠD, stav materiálních podmínek, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Součástí periodické evaluace by mělo být i zjištění jak se družina prezentuje na veřejnosti a jak ji veřejnost vnímá.

Na základě hodnocení a analýzy provádíme úpravy ŠVP, který chápeme jako otevřený systém.

5.2. Vnější evaluace

Cennou zpětnou vazbou jsou ohlasy rodičů a názory žáků.
Vnější hodnocení provádí zřizovatel a ČŠI.